

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre ... 24 korona.
Egy hónap ... 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre ... 26 korona.
Egy hónap ... 2 k. 40 f.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyetért
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Bécsrény-
Társaság.

József főherceg-ut. 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1916.

Főszerkesztő
Stauber József.

Csütörtök, április 13.

Allásainkból kivert olaszok.

Budapest, április 12. (Hivatalos.)
A főhadiszállásról jelentik:

Orosz- és délkeleti hadszíntér:

Nem történt semmi jelentős esemény.

Olasz hadszíntér:

Az arcvonal egyes szakaszain az élénkebb ágyuharc tovább tart. Rivánál az ellenséget, amely egyes előretolt árkokban és egy védőtárnál Sporonetól délre megvetette a lábát, ezen állásokból ismét elűztük. Az olasz támadást ezzel teljesen visszavertük. Höfer altábornagy, a vezérkari főnök helyettese. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Németek lassu térnyerése.

Berlin, április 12. (Hivatalos.) A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

Labaiellenél (Alberttől északkeletre) egy kisebb német osztag, az angol állás ellen intézett vállalkozásból veszteség nélkül, huszonegy hadifogollyal és egy géptegyverrel tért vissza. A Maastól nyugatra a franciák hiába támadták Avocourtól északkeletre levő állásainkat. Egyebekben tüzérségünk élénk tüzelésére szorítottak. A keleti parton három, a leghevesebb tüzelés által előkészített ellentámadás, a Poivre hegyháton, ellenségnek nagy veszteségeket okozott, de előnyt nem biztosított neki. A rohamra indult csapatoknak két ízben zárótüzünk körletén sem sikerült tuljutniok. A harmadik roham akadályaink közelében géptüzünkben teljesen összeomlott. A Caillette-erdőben szívós védelem ellenére lépésről lépésre némi tert nyertünk. Légi harcban egy francia üldöző légjarművet Ornesnál (a Woevre tensikon) lelőttünk. A repülőgép vezetője meghalt.

Keleti hadszíntér:

Garbunowkónál (Dünaburgtól északnyugatra) több orosz század éjjeli támadását visszavertük.

Balkán hadszíntér:

Nem volt újabb esemény. Legfelsőbb hadvezetőség. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Angolok véres veresége a Tigrisnél.

Konstantinápoly, április 12. (Hivatalos.) A főhadiszállás jelenti:

Irak front:

Az angolok Felahies mellett ismét véres vereséget szenvedtek, miközben több, mint három ezer halottat és foglyokban egy tisztet és néhány lönyl legénységet veszítettek. Április kilencedikén reggel az ellenség másfél óra hosszat tartó tüzérségi előkészítés után a Tigris partjáról egész haderejével támadást intézett Felahie melletti állásaink ellen. A harc hat óra hosszat tartott. Kezdetben sikerült az ellenségnek, óriási veszteségük árán, lövészárkunk egy részébe behatolni,

de vitéz csapataink szuronnyal az ellenségre vetették magukat s így azokat, akik árkaikba behatoltak, valamint a segítségükre érkezettakat visszakergették árkaikba. Csata napján este lövészárkaik egy részében és azok előtt több mint három ezer halott ellenséget számítottunk meg. Foglyok besselik, hogy az ellenséges csapatok közül a harc során legsúlyosabb veszteséget a tizenharmadik angol hadosztály szenvedte, amely kizárólag angolokból állott és amely annak idején a Dardanelláknál harcolt, legutóbb pedig Irak frontra került. Csapataink az április ötödiki és hatodikai harcokban, valamint április kilencedikében példátlan vitézséggel harcoltak és hadi történelmünket dicsőségnek újabb lapjával szaporították. Egyéb jelenteni való nincs.

Anglia békehajlandósága.

Arad, április 12.

Rosszul értett szavainak kimagyarázására kért szót Asquith, az angol miniszterelnök. Az aki Asquith régebbi szavait rosszul értette: Bethmann-Hollveg, a német birodalom kancellárja volt. Asquith akkor azt mondta: nem lesz addig béke, a míg a porosz militarizmust meg nem semmisítik, Németországot példásan meg nem büntetik és önállóságát megnyirbálják. Ezt ugyan csak egyféleképp lehet érteni s azok után, a miket Bethmann-Hollveg értett belőle, azt mondta: a míg Anglia így akar beszélni a békéről, addig soha se lesz köztünk a békéről szó.

Nos, most Asquith másként beszél és szinte természetes, hogy azt mondja: multkor is másként beszélt. Anglia és Franciaország nem azért harcol, hogy Németországot megfojtsák, hogy a térkepről eltöröljék, hogy nemzeti életét megsemmisítsék, „vagy csak meg is sértsék.” Ennyire kíméletessé vált az angol miniszterelnök Németország irányában. A béke ára most csak Belgium önállósága és annak biztosítása, hogy a jövőben a nemzetek közötti vitás kérdéseket ne a tegyveres hatalom döntson el, hanem a békés eszközök.

Milyen óriási távolság van a kancelliar mostani beszédétől a régi, öntelt elbizakodottságig? Mintha nem is egy ember, mi több: mintha nem is angol mondotta volna. Angol szájából nem szoktunk meg egyebet, mint azt, hogy a háboru őt, tiz, vagy husz

évig is el fog tartani, mert Anglia azt kibírja. Ugy látszik, az angolok se akarnak — és bizonyára nem is tudnak — örökké tartó harcra be rendezkedni.

A fegyverek még nem állanak meg arra, a mit az angol miniszterelnök mondott, de a békeremények már jobban megfogozhatnak eddigi bizonytalan tavaszukban. Ha a kancelliar az angol miniszterelnök szavait mondotta a béketárgyalások legfőbb és legelső akadályának és ha erre az angol miniszterelnök inkriminált szavait helyre magyarázza, letompítja, szelidíti, ez nemcsak annyit jelent, hogy Asquith elhárítja magától a felelősséget, de annyit is, hogy Anglia hajlandó a békéről beszélni. Hajlandó, — még pedig lényegesen más feltételek mellett, mint a hogy eddig szeretett volna beszélni.

A hogy mi, békevágtyól ... telt, egyszerű emberek látják, a két ellenséges államfértu nézetei nem lehetnek olyan átnidalhatatlanok. Az a törekvés, hogy a jövőben a háboru veszedelme kiküszöbölhető legyen, nem állhat közelebb az angol miniszterelnökhöz, mint Bethmann-Hollveghez. Az angol miniszterelnök Belgium függetlenségét is akarja: erre viszont Németországban egy tekintélyes közvélemény rég azt nangoztatta, hogy Németországnak ezzel a háboruval nem a hódítás, a terület-nagyobbodás a célja, hanem az, hogy szabad le

lódását a szárazföldön és a tengeren biztosítsa.

Mi így látjuk a dolgot és mindenestre így szeretnők látni, hogy azonban a valóságban van-e ok ilyen optimizmusra, nem tudni. Hogy az első üzenetváltástól, a mely a két ellenséges állam politikai vezérei között történt, mikor jut el a békeokmány aláírásához: ki tudná azt megjövendölni? Ma azonban mindenestre közelebb állunk hozzá, mint csak egy héttel ezelőtt. Es ha még dörögnek a fegyverek, még csapkod a gránát és folyik a vér: az angol miniszterelnök tudja már, hogy miért *kell* így beszélnie. Ok nélkül, pusztán nemes felbuzdulásból Asquith nem beszélt volna ilyen békülékenyen. Ep azért, mert az angol kormányelnök fölismeri a helyzetnek azt a szükségességét, hogy megváltozott hangon és hangnemben beszéljen: joggal lehet a fordulat bekövetkeztét remélni.

A gáz- és villanygyár ügye

(Érdekes vita a városi közgyűlésen.)

Az Aradi Közlöny tudósításaiból.

Arad, április 12.

Leopold Zeigmond és 44 társa, törvényhatósági bizottsági tagok, tudvalévőleg azt javasolták Arad közgyűlésének, hogy a most tárgyalás alatt lévő gáz- és villanygyár ügyében magyar, vagy külföldi olyan szakértőt hallgasson meg, aki teljesen független, pártatlan és speciális tudással rendelkezik. Azt is javasolták, hogy minden fontosabb műszaki kérdésben hallgattassanak meg a speciális tudású szakértőket.

A városi tanács olyan javaslattal terjesztette a közgyűlés elé, hogy a szakértők meghallgatását elvileg helyesli a minden olyan alkalommal, amikor szükségesnek tartja, felhatalmazást fog kérni a közgyűléstől a szakértők kiküldésére végett.

A ma délutáni közgyűlés foglalkozott ezzel a fontos kérdéssel. Az ügyet Lócs Rezső gazdasági tanácsnok ismertette. Nagy Sándor dr. szólott először a tárgyról.

— Leopold Zeigmond és társai indítványát — mondta — magamévá teszem annak a kivételével, hogy a szakértő meghívását és annak díját a tanácsra bizzuk. En nem helyeslem ezt, mert nincs bizalmam a tanács iránt.

A városi tanács elodázó javaslatát nem fogadom el, mert csupán elvi szempontból beszél a szakértőkről, ebből pedig a tanácsal kapcsolatban nem kérünk. Itt tisztán a villany- és gázgyárról van szó, ebben a kérdésben kell pártatlan szakértőket meghallgatni. Ezt a kérdést nem lehet a jelentéktelen helyi sértődések szempontjából megítélni. A gázgyárnál 25 éves új szerződésről van szó, a villanygyárnak pedig 6 millió koronás ügvről. Olyan szakértők kellene, akik abszolút semmitéle aradi vállalattal nem állanak kapcsolatban, hanem teljesen függetlenek. Ebben a kérdésben tisztán akarunk látni. Nekünk a szakértők most azért kellene, hogy megtudjuk pontosan: mi módon lehetne a legelőnyösebben például a gázgyárat megváltani. A villamos ügyében még nagyobb szükség van a szakértőkre. Minden önérzetes város házikelésbe vette már a világitást és a közlekedést, mert ezek jövedelmező üzemek.

Végül Nagy Sándor határozati javaslatot terjesztett be, hogy minden fontosabb kérdésben s különösen most a villany- és gázgyár ügyében magyar, vagy külföldi szakértők véleményét kérje ki a közgyűlés.

Varjassy Lajos polgármester mindenekelőtt tiltakozik ama feltevés ellen, mintha ő és a tanács nem elég tisztelettel tárgyalta volna ezt a kérdést. Mi a magunk megegyezését követjük mindig és most is ezt tettük, azonban az indítványozók iránt a legnagyobb tisztelettel viseltetünk. A tanács kötött költségelőiránnyal működik és a költségvetésben nincs felvéve összeg a szakértők számára, már pedig azok sok pénzbe kerülnek.

— Nagy Sándornak ama kijelentésére — folytatta — hogy itt a számok tökélegét halljuk és semmit sem értünk a dologból, csak azt mondhatja, hogy a külföldi szakértők is csak számokkal dolgoznak és azok se igen mondanak mást, mint a mi szakértőink. Aki foglalkozott ilyen kérdésekkel, az megérti a szakértők beszédét. Mivel az idegen szakértők díja nagy teherfétel a költségvetésben, a tanács azért nem helyesli folyton szerepeltetni a szakértőket. Olyan esetben, amikor a tanács szükségesnek tartja az országos nevű szakértő meghallgatását, akkor kikéri annak véleményét. A villany- és gázgyár ügye ez év augusztusig dűlőre jut, ha a tanács fontosnak tartja a szakértők meghallgatását, majd megkérdeszi azokat.

Fábry Sándor dr. helyesli a tanács javaslatát és azt egyhangu elfogadásra ajánlja.

— Az a kívánság — mondta — hogy állandó szakértők működjenek, kivihetően s egyáltalán lekicsinítése volna a mi szakértőinknek, akik pedig teljesen önzetlenül dolgoztak és kiűnő munkát végeztek. Közudomásu, hogy Aradon technikai kiváló emberek, akik a legnehezebb kérdéseket is megtudják oldani. Nagy Sándor beszédének a helyi szakértőkre vonatkozó része bántó. Ekváltán azt mondhatom, hogy a helyi szakértők szavában jobban meg lehet bízni, mint az idegenekében, mert a helyi emberek közöttünk élnek és közöttünk viselik szakértői véleményük dűmát. A helyi szakértő tudja, hogy egész reputációja, fővő boldogulása fűződik egy-egy nagyobb kérdésben adandó szakvéleményéhez, épen ezért megfontoltabban beszél, mint az idegen ember. Fényes példa volt erre Potocky próf esete. A gróf Arad megyében hatalmas erdőt akart vásárolni. Megnézte, aztán megkérdezett néhány helyi szakértőt — Kell Lipót drt és Zoltovszky gróf megbizottját — akik az erdő megvétele ellen foglaltak állást. Egy német szakértő azonban az erdő fáját kitűnőnek mondta. A gróf megvette az erdőt és aztán látta, hogy rossz tüzletet csinált. Így lehetünk a villany- és gázszakértőkkel is. En nem tartom helytelennek, hogy a gáz- és a villany-ügyében esetleg szakértőket hallgassunk meg, de általánosságban nem helyeslem a szakértők kiküldését.

Koromzay Frigyes állást foglal Leopold és társai indítványa ellen, és nem helyesli Nagy Sándor érvelését sem. Ha Nagy Sándor speciális jogi kérdésben szólalt volna fel, akkor köv-tendőnek tartaná a tanácsait. A villamos kérdés voltaképen nem is műszaki, hanem egyszerű gazdasági kérdés. Furcsa volna, ha egy vidéki bankigazgató valamely kamatszámítás ügyében az osztrák-magyar bank vezértitkárához, egy ügyvéd valamely sommás perben a Kuria elnökéhez fordulna. Körülbelül ilyen a gáz- és a villanygyár ügye is. Az a legfontosabb kérdés, hogy szükség-

günk van-e az elektromosságra? Igen. A víz-mű kibővítése lodázhatatlan, ehhez pedig szükség van a villamos erőre. Ha a szakértők labirintusába visszük ezt a kérdést, akkor sohass lesz belőle semmi, akkor nem alkothajunk. A műszaki bizottság nem állítja magáról, hogy minden kérdésben szakértő s épen ezért, ha szükséges, ő is javasol külön szakértőket. A tanács javaslatát elfogadásra ajánlja.

Kertész Miksa dr. elfogadja Nagy Sándor javaslatát azzal a módosítással, hogy magyar szakértők is megfelelőek lesznek. A polgármester ama kijelentésétől, hogy a szakértők sok pénzbe kerülnek, nem kell megijedni, mert ezek a szakértők meghozzák a busás kamataikat. Temesvárnak is sok pénzbe kerültek a szakértői, de Temesváron most nem 78, hanem csak 30 százalék a pótdó.

Fényes Dezső azt fejteti, hogy mikor van szükség szakértőkre és arra a következtetésre jut, hogy a jelen esetben nem kell külön szakértőket meghallgatni.

— A villanygyár ügyében — folytatta — a műszaki bizottság tagjai napokig tárgyaltak és mondhatom, hogy egyik ruhát a másik után huztuk le a gyárról. Koromzay és a gépüzemigazgató, továbbá Heinrich mérnök kellő szakértelmet képviselnek. A külön szakértők meghallgatásával csak fölöslegesen huznánk ezt a kérdést. Az indítvány hangját bántónak tartom, mert azt a műszaki bizottság tagjai nem érdemelték meg. En különben az ez ügyben kapott előadói tisztséget visszaadom a közgyűlésnek.

Nagy Sándor dr. reflektált a felszólalásokra.

— Fényes Dezsőről — mondta — konstátalom, hogy a kultura nagyon hamar kiszedte az oroszán-fogait. Hogy mondhatja a beadványról, hogy bántó a hangja? En emlékszem rá, hogy néhány hónappal ezelőtt Fényes Dezső előadói javaslatában mindenkit kivégezett, akinek valami köze volt a villamos ügyhöz s a mikor súlyos vereséggel távozott, én voltam az egyedüli, aki kitartottam mellette. Csaldva látom, hogy Fényes Dezsőnek most más az álláspontja.

Azután kijelentette, hogy a tanács majd valamelyik nyári közgyűlésen fogja letárgyalni ezt a fontos ügyet, amikor vagy tizenheten lesznek a közgyűlésen. Végül megkérdezte a polgármestertől: elég fontosnak tartja-e a gáz- és villanygyár ügyét, hogy külön szakértő hallgattassék meg?

A polgármester kijelentette, ha a tárgyalások folyamán felmerül a szüksége a szakértők meghallgatásának, akkor felhatalmazást kér a tanács erre a közgyűléstől. Előbb azonban a különböző bizottságok előtt kell szerepelni az ügynek.

Ezután a közgyűlés elfogadta a tanács javaslatát.

Meg akarta vásárolni az entente a román sajtót. Bukarestből jelentik: Az Eclair Balkans jelenti: A francia kormány tizennyolc millió frankkal bizalmi férfit küldött Romániába a sajtó megvásárlására. Blandel francia követ-kérelmére Take Jonescu összeállított egy listát, amelyen a nagy lapok jelentős összegekkel szerepeltek. A lapok a felkinált pénzt mégis visszautasították, kivéve az Adeverult, amely a francia követtől tekintélyes szubvenciót huz. Francia támogatással Bukarestben új néplapot akarnak alapítani.

Feleslegessé válnak a villanygyárok.

(Just dr. szenzációs találmánya. — Minden házban lesz villamos központ.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, április 12.

Az elméleti és gyakorlati elektrotechnikusok körében egy idő óta, egy rendkívül nagy jelentőségű találmányról beszélnek. A feltaláló Just Sándor Frigyes dr. a Wolfram-lámpa feltalálója, aki egy budapesti lámpagyárnak az igazgatója. „Erősáramu elem” a találmány neve, ami azt jelenti, hogy minden házban lesz egy állandó elektromos fényforrás.

Ha az új találmányhoz fűzött remények teljesednek, akkor az az elektrotechnika terén forradalmi jelentőségű lesz. Vérmesebb remények állítása szerint feleslegessé teszi a központi villanytelepeket és a széniparásztást rettentően csökkenteni fogja. Az a nagyszerűsége ennek a találmánynak, hogy kimeríthetetlen áramforrást jelent, amelyet akkor, amikor nincs használatban, a levegőben levő savak frissítenek fel szüntelenül és ismét vízesányeri ezáltal az erejét.

Just dr. tíz esztendő óta él Budapesten, itt alkotta meg életé nagy művét, a Wolfram-lámpát. A Rózsadombon van a laboratóriuma, mely a legmodernebbül van berendezve és ahol fizikai, valamint vegyi kísérleteket végez a világhírű elméleti tudós igazgató. Just dr. a Pester Lloyd egyik munkatársának a következőképp nyilatkozott szenzációs találmányáról:

— Egy erős áramú villamos elemről van szó, mely eddig még nem ismert fizikai jelenlétén alapszik. Ez az elem minden folyadék nélkül és a máig ismert szilárd elemektől eltérő módon van konstruálva, igen olcsó anyagokból. Szén és vas alkotják benne az elektródokat.

Egyetlen pár szén és vas elektróddal 35 voltosnál is nagyobb feszültségnek megfelelő erősségű áramot lehet előállítani. Az elem önmagát utítja meg a levegőben levő szavtartalmából és nem kell soha sem utántölteni. Az ára rendkívül alacsony.

— Hogy milyen módon működik az elem, az még nincs megmagyarázva. Az a látszat, mintha az energia megmaradásának elve ki lenne kezelve. A fizikusok feladata lesz ennek a rejtélynek a megfejtése és az energia forrásának felkutatása. Ezt illetőleg most még nem is nyilatkozhatom, mert a találmány nagy hordereje még haligatást parancsol és még szabadalmaztatnom is kell, hogy szellemi birtokunkat megvédjük. Ezért csak néhány szakember előtt mutathattam be a találmányt.

— Az a rendelkezés, hogy az összes eddigi villamos elemeket, sőt még az akkumulátorokat is feleslegessé teszi és nem kizárt dolog, hogy felvesszi a versenyt a dinamó gépekkel.

— Rendkívül alkalmasnak látszik elektromos világításra és motorok hajtására. Igen nagy szerepe lesz a hadviselésben, nemcsak azért, mert rendkívül a teljesítő képessége, hanem, mert igen gyorsan szerelhető be bárhol és bárny.

— Ha ezt az erős áramú elemet tovább fejlesztilem — és erre alapos a reményem — akkor feleslegessé válnak a jövőben az elektromos telepek. A jövőben elektromos központok helyett az ilyen elemek segítségével osztják el a villamos erőt; minden gyárnak, minden ipartelepnek, minden ház-

nak meg lesz a maga erős-áramú elemtelepe. Feleslegessé válik a drága kábevezetékek és soha sem sejtett lehetőségek kínálkozhatnak az elektromos erő kihasználására.

As elem gyártását egy osztrák-magyar gyár végzi.

LEGUJABB.

Erkezett éjjel 2 órakor.

Angol aknán robbant fel a Sussex.

(Németország bekes elntézetét ohajt.)

Távirati tudósítás.

Berlin, április 12.

Az Uniónak a Sussex és más hajók elsüllyesztése ügyében adott jegyzékére Jagow német külügyi államtitkár az Unió nagykövetének jegyzékét adott át, amelyben kifejti, hogy a Berwindale angol gőzös a tenger alatti elől menekülni igyekezett s a figyelmeztetés dacára sem állott meg, tüzeltek rá, majd legénységének időt adva a menekülésre elsüllyesztették. Az Englishman angol gőzös kétszeri figyelmeztetésre sem állott meg. Tüzeltek rá, megállásakor legénységének időt engedtek csónakbászálásra s azután elsüllyesztették. A Manchester Engineer angol gőzös elsüllyesztéséről nincsenek pontos adatok. A vizsgálat nincs befejezve. Eagle Point angol gőzös szintén nem állott meg. Lőttek, a legénység azonban csupán két csónakot használt fel a menekülésre, holott a hajón még négy volt.

A Sussex francia gőzös elsüllyedéséről, az elsüllyedés helyéről, a gőzösről magáról nincsenek pontos adatok. A vizsgálat kiterjed a csatornában ezen napon végrehajtott vállalkozásokra. Egy német tengeralattjáró találkozott egy fekete járművel, amelyet testese, felszerelési alakja és gyorsasága következtében Arabic típusú angol aknakerék-gőzösnek vélt. A torpedó lövések következtében előállott hatalmas robbanások bizonyítják, hogy a hajón hatalmas municiókészletek voltak. A kapitány vizslatát összehasonlítva a Sussex tényképevel a vizsgálat kiderítette, hogy az elsüllyesztett hajó nem azonos a Sussex-xel. Ezek szerint a Sussexet nem a német tengeralattjáró süllyesztette el, hanem valószínűleg az angol uszoknak egyike. Fejkeri az Uniót, hogy ha újabb adatai és bizonyítékaik lennének, utassa azokat a német kormányhoz. Amennyiben nevezeteresek lennének, javasolja, hogy utassa az ügyet az 1907-es hagai egyezmény alapján vegyes vizsgálati bizottsághoz, melynek döntését elismernek, miután az ügyet bekesen elntézetnek.

Amsterdam. A hajózási tanácsma tárgyalt a Tubantia és a Palen-

bang elsüllyedéseinek ügyét. Megállapították, hogy a Palenbangot két torpedó lövés érte, miután előzőleg aknára futott. A Tubantiánál szintén megtorpedózás történt, melyet figyelmeztetés nélkül a hajóra irányították.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Színházi műsor:

Csütörtök: „Fehér felhő”.
Péntek: Schönher Károly szenzációs újdonsága; először „A nőstény ördög”, szimfónia.
Szombat: „A nőstény ördög”, másodszer.

A vasárnapi honvédtársaság koncertje jövedelmét: 3426 korona 12 fillért a mai napon adták át Resch Ferenc altábornagy védnőknek a filharmonikusok. A szinte hihetetlen eredmény részben a filharmonikusok legöregebb kora mellett is egilis tisztelbeli elnöke, Robitsek Samu 1000 koronás gyűjtésének tudható be. A rendezőség ez uton is hála köszönetet mond mindazoknak, kik a koncertverseny sikerét bármiképen is előmozdították.

* A színház hírei. A Fehér felhő, Molnár Ferenc hangulatos „Mirakuluma” ismét színpadra kerül, melynek eddigi előadásait állandóan nagy közönség nézte végig, azt megelőzi a Zrínyi esküje történelmi szimfónia. A nőstény ördög bemutató előadása pénteken lesz, soha még szimfónia nem váltott ki annyi izgatottságot, mint a nőstény ördög, melyet tudvalevőn három szereplő játszik végig. Ezt a három szerepet K. Kápolnai Juliska, Várnai és Hiltvégi játsszák, a bemutató iránt a legnagyobb érdeklődés mutatkozik. Utolsó ifjúsági előadás. Ez idénben az utolsó ifjúsági előadást tartja a társulat szombaton f. hó 15-én d. u. 3 és fél órakor, a mikor is Katona örökké fennmaradó Bánk Bán-ja kerül színpadra előrangú szereposztásban, este 7 és fél órakor A nőstény ördögöt ismétli meg a társulat. Vén bakancsos és tita a huszár egy régi kedves népszimfóniát elevenít fel a társulat vasárnap este, a mely a mai háborús időkben a legaktuálisabb. Ez egyike azon daraboknak, amely soha sem avult el, meséje mindenkor érdekes. Énepszimfónia repiszben a társulat összes tagjai részt vesznek, de hála szerepe van Z. Várnai Margit, Heppesné, Várnai, Polgár Sándor, Gyöző, Herold, stb.

* Művészdrama az Apollóban. (A táncosnő premierje.) A filmgyárak megkísérelték könnyebb tárgyú darabokat is rendezni, de a muzik vonzó számai a drámát maradtak. Meglátott ez ma is az Apollóban. A „Táncosnő” premierjére szentelt nézőtér gyűlt egybe s igazi műélvezettel nézte végig a hatalmas drámai erővel megrajzolt képet. Az idegizgató mese-szöveg s a darab pompás kiállítás a legnagyobb mértékben felkeltette a közönség érdeklődését. Az új műsoron van egy Band-kép is. A kis művész könyekig kacagtatja a közönséget. Még csütörtökön mutatja be az Apolló-színház ezt a műsört.

* Az Aradi Tükör legújabb száma, amely ma jelent meg, több szenzációs eseményről számol be s ezenkívül nyelvet érdemi szociális kérdésekről ír. A közönség bizonyára az eddig tapasztalt érdeklődéssel és szeretettel fogadja az Aradi Tükör legújabb számát, a mely a papírkereskedésekben és a donányozásokban kapható. Egyes szám ára 24 fillér.

* A kültelki Madonna. (Mia May-kép az Apollóban.) Nick F. nem csodaszép partnerét: Mia Mayt hangulatos drámában látjuk viszont péntektől kezdve az Apollóban. A kültelki Madonna, amelynek címszerepét játssza Mia May, a szezon legszebb és legérdekesebb drámai műveinek közé tartozik.

* Kiváló újdonságok Kerpel kedves könyvtárában és zeneműgyűjteményében. 139

Megvesztegették a román pénzügyminisztert.

(Súlyos vádak a ruszoknál Costinescu ellen. — A román kamara izgalmas ülésel.)

Távirati tudósítás.

Bukarest, április 13.

A román képviselőház legutóbbi ülésén Costinescu Emil pénzügyminiszter nagy beszédet mondott, amelyben védelmezte az új adókról szóló törvényjavaslatát. Beszéde közben többször heves összeütközésre került a sor közté és a képviselőház többsége között, úgy, hogy ennek az ülésnek valószínűleg igen mélyreható politikai következményei lesznek.

A pénzügyminiszter a képviselőház ülésén a következőket mondta:

— A kormányt többször szemrehányással illették amiatt, hogy az ülések berekesztése előtt új adókkal hozakodik elő. Nem, uraim, ezek az adók régiak és időtöbblet megelégedtem azon, hogy önök nem gondolnak arra, honnan szerezzük be a hadseregünk készletét tartásához szükséges milliókat. Ha nem követelném azt, hogy új adókat hozzunk be, megtakarítanánk néhány százezer frankot, de ezzel nem rendelkezünk még azon milliók fölött, amelyekkel kielégíthetők országunk szükségletei.

— Most, hogy megérlelődött bennem az a szándék, hogy visszavonuljak teljesen a politikai életből, megmondhatom a szíves igazságot. Még akartam takarítani milliókat az államnak, fel akartam osztani azokat a hivatalokat, amelyek fenntartása szükséges, de önök, mielőtt még elkezdhettem volna terveim kivételét, hozzám jöttek és kértek, hogy pártfogoltjait hagyjam meg a régi hivatalban és állásban.

Alig, hogy a pénzügyminiszter ezeket mondta, nagy elégedettség tört ki az ellenzéki képviselők sorából. Grecsanu ellenzéki képviselő közbeiktott:

— Miért nem fordult a pénzügyminiszter az ellenzékhez, amely megígerte neki támogatását?

Costinescu pénzügyminiszter elkecseregett hangon válaszul az ellenzéki képviselő kifakadásaira.

— Sajnálatos kell konstatálnom, hogy az ellenzék ma valóban mellettem áll és megvédem engem saját pártom, a kormánypart ellenében.

A pénzügyminiszter e szavaira tört csak ki igazában a vihar. Az ellenzék sorából számos eljénés és taps hallatszott, ami egészen megdöbbentette a kormányparti képviselőket. A nagy zajon keresztül hirtelen egy hang szivott át:

— Ugy látszik, a pénzügyminiszter ur Take Jonescu és Filipescu partjával kacarkodik.

Cukorgyárosok megvesztegették Costinescut.

Cuza A. E. képviselő azután kemény vádakkal lepte meg a kamara áprilisi ülésén a romániai ruszok párt két vezető emberét, Take Jonescut és Costinescu pénzügyminisztert.

Take Jonescuról ezeket mondta:

— Take Jonescu a tipikus példaképe a meggyőződés nélküli politikuskornak, a már válságban part-hoz tartozott.

Cuza azután a pénzügyminiszter és ennek államtitkárja ellen fordult,

majd követelte, hogy azokat az újságírókat, akik a parlamenti tudósítást szándékosan meghamisítják, zárják ki az ülésekről.

Take Jonescu szigorú vizsgálatot követelt bizonyos állatsempészési ügyben, Morizun belügyminiszter azonban ezt azzal az indokolással tagadta meg, hogy magas állású egyénéről van szó.

Azután Costinescu pénzügyminiszter emelkedett szólásra, hogy tiltakozzék Cuza képviselő azon kijelentése ellen, hogy „egy pénzügyminiszter” pénzt lovaldott a cukorgyárártól. Ezt az állítást „gyanusítás”-nak minősítette.

Cuza képviselő az előtte való napon lebeszakított beszédét folytatva, kijelenti, hogy az a pénzügyminiszter, aki a cukorgyárártól pénzt lovaldott el: Costinescu Emil.

Orosz hivatalnokok uralkodnak a román Duna-kikötőkben.

Bukarest. A Tulceaban megjelenő „Eraul Dobrogei” című lap Orosz uralom alatt vagyunk? címen a következőket írja:

— Ami Galacban, Tulceában és országunk más részeiben történik, az tényeg úgy tünik fel, mintha orosz uralom alatt állanánk. Az orosz tiszték és magasabb hivatalnokok gyakran látogatják meg a galaci erődöt. Az orosz gozósok már csak azért látogatnak kikötőnkbe, hogy a fent emlelt személyiségeket Romániába szállítsák. Ami ezzel szemben a romániai utasokat illeti, nemcsak az orosz határt zárják el előttük, de már senki sem mer Oroszországba utazni, mert fel, hogy mint kémeket üldözik és börtönbe vetik.

Az orosz tiszték és hatóságok ezzel egyidejűleg román földön élénk propagandát fejtenek ki és mindenkit terrorizálnak, anélkül, hogy őket ebben valaki megakadályozna, vagy ellenőrizné.

Kortamishev, a galaci orosz főkonzul úgy viselkedik, mint hogyha dunai erődítményünk parancsnoka volna. A covurlui kerület előjárósága pedig azt a benyomást kelti, mintha a galaci orosz konzulnak egyszerű alárendeltje volna.

Már más alkalommal is kérdeztük, hogy mit jelentett a covurlui előjáróság szalonjában tartott nagy unnepegy, melynek keretében Gussi előjáró mellett sok köznevelőnknek kapott nagyszámú orosz rengett és amely alkalomkor a galaci hölgyek között is bőkezűen osztottak ki ajándékokat? Mit jelentsen az a terror és azok a botrányok, melyeket Wisotkin orosz tábornok és adjutansa Kortamishev konzul fejtenek ki, illetőleg okoztak az orosz vörös kereszt javára a galaci polgárok között indi-

tott gyűjtés alkalmából. Hol maradnak a hatóságok? Mit csinál a kormány? Talán csendesen beleegyezett abba, miszerint orosz uralom alatt állunk? Közel 40 év óta áztatjuk magunkat azzal, hogy önálló állam vagyunk. Ma pedig, amikor politikai vezérférjaink oly lármásan izgatnak függetlenségünk és népünk jövője érdekében, senki sincs, aki az oroszok kihívó viselkedése ellentákoszék. Kötelességet teljesítünk, amikor a történetekre rámutatunk és alkalmas ellenrendszabályokat varunk.

Románia Oroszország útjában.

Bukarest. A román lapoknak jelentik Pétervárról:

Markov orosz képviselő a dumában a szövetségesekkel a tengerszorosokra vonatkozólag kötött titkos szerződések nyilvánosságra hozatalát követelte. Azt mondta, hogy ez a szerződés Oroszországra kedvezőtlen. Oroszországnak meg kell kapnia Konstantinápolyt és pedig Drinápolyt, Galiciát, Bukovinát, Orményországot és Északperzsiát. Markov arról nem beszélt, hogy miként képeli a Bukovina-drinápolyi szárazföldi összeköttetést, de hiszen erről Szasszanov sem nyilatkozott ismeri programbeszédében.

Talán az, amit a két politikus elhallgatott, épp annyira gondolkodoba ejthet, mint az, amit elmondottak. A program tudvalevően az, hogy a Fekete tengernek orosz tengerré kell válnia. Az 1878. évi események, a már letipport lengyelek, ukrainaiak, kurlandiak, finnek, esztek, litvánok és cserkoszek, akiket Oroszország vámpír módjára szipolyos ki — mindez nem ad arra reményt, hogy Romániát Take Jonescu iránti halálból nem érheti hasonló sors. Románia az orosz program megvalósítása szempontjából csak terasz akadály, az orosz pedig csak esztétikai dolgokban, vagy pedig részeg állapotban szentimentális. Bulgária messzelátása felismerte az egyedüli eszközt, mellyel mint állam és nép megmentheti magát az orosz gőzhenger által való eltiprástól. Mérészkedett és nyert. Románia pedig hevesseg az orosz ügynököktől, kémektől és elvakított román politikusoktól, akik nem látják az orosz polyp tojtogató karjait. Ha nem lett volna Hindenburg, Mackensen, a „Göben”, „Breslau” és a német tengeraltjárók, már régen Szaloniki sorsát osztaná Constanza.

VÁROS ÉS MEGYE

Városi tisztviselők háborus előlege.

A város közgyűlése egyhangúlag kimondotta ma, hogy a város összes tisztviselőinek, alkalmazottainak és mindazoknak, akik a házipénztárból háborus előleget vettek fel, egyévi haladékot ad a visszafizetésre. A gépüzemek alkalmazottainak drágasági pótléka felett akkor dönt a közgyűlés, ha a belügyminiszter döntött a városi alkalmazottak háborus előlegéről.

A városi sörcsarnok bérlete. Arad város közgyűlése ma 1918. év november elsejétől számítandó 12 évre meghosszabbította Kánya Géza bérlet szerződését azzal a kikötéssel, hogy 1917. év november elsejétől évi tízezer korona bért fizet, a helyiséget állandóan jó karban tartja és a lejáratkor jó karban adja át. A város a bérletidő alatt semmiféle befektetésre nem köteles.

Két amerikai hadizenet Vilmos császárnak.

(U) ellenségeink. — A COUNANI KÖZTÁRSASÁG ÉS A YAQUI INDIÁNOK A VILÁG-HÁBORUBAN.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, április 12.

Hanns Heins Ewe s, a kitzinó német író, akit a háború kitörése Amerikában ért s aki azóta New-Yorkból küldi rendkívül érdekes cikkeit a Vossische Zeitungnak, legutóbbi levelében arról számol be, hogy Amerikában két újabb ellenségünk támadt, még pedig olyan, akiről mi nem is tudunk. Az érdekes cikk a következő:

— Még egy pár állam csatlakozott ellenségeink jól összeválogatott csoportjához. Harcolunk három császárság: az orosz, a brit-indiai és a japán, négy királyság: Olaszország, Belgium, Szerbia és Montenegró és három köztársaság; Franciaország Portugália és San Marino ellen. Két további állammal de facto háborús viszonyban állunk: Monaco-val, amely dícső hadseregét Franciaország rendelkezésére bocsátotta és Eszad pasával, Albánia jelenlegi zsarnokával. Teljes a tuat, a nagyobb, vagy kisebb ellenséges szuverén államok tuatja — nem is számítva azt a sok többé, kevésbé szuverén államokat, amelyek Franciaországtól, vagy Angliától függenek. Négy világrészben vannak ellenteleink: Európában, Ázsiában, Afrikában és Ausztráliában. Csak Amerika hiányzott eddig, az ő országai velük szemben eddig oly „elismerésreméltó jóakaratu semlegességet” tanúsítottak!

De ezen a hiányon is segítettek már: két teljesen független amerikai állam egészen hivatalosan hadat üzent nekünk.

Az egyik COUNANI köztársaság. — Nem tudják, hogy hol van? Én nyolc nap óta tudom s ép annyi ideje ismerem történetét. Ez az állam Francia-Guyana és Brázília közt fekszik köztársaságul tizenöt mérföldnyire az Atlanti Óceán partjaitól. Mint önálló állam 1886. óta áll fenn, ebben az évben mondott ugyanis is területéről Brázília.

Akkor azt várták, hogy Franciaország annektálni fogja a guyanai gyarmatbirtokával határos országocskát, de valami okból elmaradt az annektálás. Erre COUNANI önálló köztársaságnak nevezte ki magát s elnököt választott. A mexicani elnöknek — aki hatodik a köztársaság dícső története során — neve Adolphe Beaufort. Francia tiszt volt, de valami büntetmiatt hosszú évek előtt Guyana-ba való deportációra ítélték. Megszökött, átjutott a határon, s amint látható, tekintélyt és nevet szerzett az új köztársaságban, ahol a lakóság nem csekély részét hasonló szokott legények teszik ki. Beaufort elnök ur, aki évek hosszú során biztosan sokat álmódott szép Franciaországról, a háború kitörésében a sors intő kezét látta s elhibázott életének egyetlen kedvező chance-át. Rögön összehívta parlamentjét, ülés beszédet tartott a barbár németek ellen s a szegény orvul megtámadott Franciaország mellett. És egyhangulag elhatározták a képviselők, hogy hadat üzennek II. Vilmosnak és Ferenc Józsefnek. Azonnal mozgósította Beaufort elnök hadseregét, begyakorolta őket, míg egy Cayenne-ből induló hajó alkalmat adott neki, hogy hőseivel a harctérre siessen. A COUNANI-marseilles hangjai mellett, lángó véripáros ezüst csillagos counani lobogó alatt hajózott be a 300 vates, hogy megmentse Franciaországot.

A harmadszáz counani — nem tudni, hogy mennyi volt köztük a nőköt legyano —

szerencsésen megérkezett Franciaországba s mindjárt beosztották őket a hadseregbe, hisz ahol turkók, aszkarik, tonkiniak, szenegálok harcolnak, ott a counaniak részére is van egy helyeske. Sőt azt mondják, hogy részt vettek a Bois Sabot melletti támadásban s ott nagyon ki is tüntették magukat. Hogy mennyien vannak köztük még életben, arról hallgat a krónika.

A másik amerikai hadizenetet komolyabban kellene, hogy vegyük, mint a counani-ít, ha az a nép, amelytől származik, nem isent volna egyuttal hadat két másik államnak is, tudniillik Mexicónak és az Egyesült Államoknak. Mert a yaqui-indián nép nagyon derék és harcias, 20.000, sőt még több jól feltegyverzett harcost is kiállíthat. Olyan harcosokat, akik a legkitartóbbak és a legjobbakk közé tartoznak Amerikában. De a yaquik — Sonora államban — egy és ugyanazon okmánnyal körtőlbelül egy év előtt egyszerre három nagy állammal üzentek háborút: Mexicónak, az Unionnak és Németországnak.

Mexicónak? Ez tulajdonképen lehetetlenség. Ugyanis már rég nincs ilyen nevű állam; Mexico ma már nem több egy földrajzi fogalomnál, egy ország, amely egész esomó önálló állama akulatból áll. Így a hadüzenet is csak annak az országrésznek szolt, ahol Caranza uralkodik. A yaquik egyáltalán nem vak hódolói Villának, sokszor harcoltak ugyan vele, de elégszer ellene is Caranza, vagy Zapata oldalán. Mostani ellenszenvük Caranza iránt arra vezethető vissza, hogy Washington kifejezetten őt támogatja. Az amerikaiakat pedig úgy gyűlölik a yaquik, mint az ördögöt s már nem egyet löttek agyon közülük a határon, vagy a határon túl is. Hisz ma már hála Wilson politikájának egész Mexicóban úgy tekintik az amerikaiakat, mint a szabad vadakat, amelyeket bárki lelőhet. Sőt szinte hazafias cselekedet egy yankee-t lelőni — orvul, leselő. Csak a yaquik független népe üzent nekik nyiltan hadat.

Hogy jön azonban Vilmos császár ahhoz a furcsa megüsztelletéshez, hogy Wilsonnal és Caranzával együtt mint a yaquik ellentele szerepeljen? Ez így történt:

Élt Sonorában egy gazdag német farmer, Schmidt nevű. A yaquiknak szükségük volt lovaira, mindjárt néha ny szerre s azokhoz az indian lovászyerekekre. Ez hadijog, de ezt Schmidt nem látta be. Elsáncolta magát rancho-jában s kijelentette, hogy legyveres ellenállást fog kifejteni. A yaquik, akik tudták, hogy Schmidt „aleman” es nem mexikói, sem pedig „gringo”, visszavonultak és haditanácsot tartottak. És miután ők tisztességes legények s — ami Amerikában ma már oly ritka — van még érzékük az iránt, mi „fair” dolog, szerkesztettek egy szabályszerű hadizenetet Vilmos császárnak s elküldték azt Schmidt urnak, a császár „helyettesének”. És miután már amugy is benne voltak a csalogban, egyuttal megüzenték a háborút Caranzának és Wilsonnak is.

Vannak néhány nőtig s csak azután küldték az első kis csapatot Schmidt farmja ellen. Schmidt azonban nem treált s egy mareknyi tenérrel s a hozzá hu maradt indianokkal vette magát. A yaquik pedig veres lejjel vonultak vissza sőt halottat nagyva hátra. De a

yaquik vezetői most is gavaléroknak mutatkoznak. Könnyen elfoglaltak volna nagyobb erőkkel a farmot s Schmidtet eltehetnék volna láb alól, de bátorsága imponált nekik. Különben is számukra fontosabb volt a Caranzával való lessámolás. Elküldték tehát parlamentereiket Schmidthez és szabályszerű legyverszűnetet kötöttek vele. De azért nem kell otthon tulságos biztonságban éreznünk magunkat: békét még nem kötöttünk a yaquikkal.

Verdun elhamvadt.

(Az egyseges front. — London elpusztítása megengedett. — Japan a béke mellett.)

Hága—Berlin, április 12.

Genf. A svájci lapok jelentik: Verdun sorsa teljes elhamvadás. A város háromnegyed része már is elpusztult és romhalmaz.

Berlin. A Vossische Zeitungnak jelentik Amsterdamból: A párisi konferencián külön megbeszélés történt a verduni helyzetről. Joffre erősítéseket kért, de Kitchener elutasította a kérelmet. Cadorna egy kisebb kontingenst hajlandó volt átengedni, de ez a kis segítség nem sokat változtatna a helyzeten. Erre Kitchener táviratilag elrendelte, hogy az angolok szélesebb frontot vállaljanak nyugaton. A hadvezérek ezután elhatározták, hogy mindent el fognak követni a németek nyomásának gyengítésére.

Rotterdam. A Courantnak jelentik Londonból: A vezérkar főnöke és a haditanács tagjai a minisztertanácsra kitéjtették, hogy mennyi ember szükséges arra, hogy Anglia megtehlhessen kötelezettségeinek. A kormány kötelessége gondoskodnia a szükségletek fedezéséről. Asquith elnökletevel Mac Kennát és Chamberlant küldötték ki a kérdés tanulmányozására.

London. A Daily Mail egy akció élére állott, melynek az a célja, hogy nagy teghajórajjal támadásokat intézzenek Németország ellen.

Haga. Az „Aircraft in War” című röpitat az angol hadvezetőségnek ajánlva azt fejtegeti, hogy a németek London bombazásával nem sertik meg a nemzetközi jogot. Olyan központnak, mint Londonnak megsemmisítése elsőrangú katonai eredmény lenne, mely minden eredményei döntőbb jelentőségű. Mar pedig a háboruban az eredményes hadviselesert, tekintet nekül a konvenciókra meg szabad ezt tenni. Anguanak ezeket előre meg kellett volna gondolni. A németeknek igazuk van, amikor a vezérkarok központjait bombazzak.

Berlin. Az orosz határról jelentik: A japán parlamenti ülészak viharos letolyasu volt. A háború és béke párt között heves összeütközés keletkezett. A békepártiak Akuma miniszterelnököt hevesen támadták és hangoztatták, hogy a japán katonai készülődések megaladják az ország erejét. Megtagadták a miniszterelnök pontukájának támogatását.

Már biztos a végső győzelem.

(Hindenburg az ellenség megbenuisáról. — Orosz offenzíva Vüna ellen.)

Tájékoztató tudósítás.

Genf—Bern, április 12.

Kopenhága. Angliából és Franciaországból számos magas rangú szerb katonatiszt érkezett ide átutazóban, akik Oroszországba igyekeznek, hogy átvegyék a szerbekből alakított úgynevezett délszláv légio parancsnokságát.

Königsberg. A Wacht im Osten című tábori újság közli Hindenburg tábornagy következő napi parancsát.

Katonai szolgálatba lépésem ötvenedik évfordulója nem muhat el a nélkül, gondolatban fel ne keiessem a rem bizott csapatokat. Nagyon jól tudom, hogy sikereimet elsősorban csapataim kiartásának és vitézségének köszönhetem. Ezért is tiszta szívemből köszönetet mondok mindazokért, amiket az ellenséggel szemben végeztek. Az ellenség ereje kezd már megbenuini. Ezért tovább előre, Istenrel, a császárért és hazáért! A végső győzelem már bizonyos!

Genf. A Petit Parisien oroszországi haditudósítója a következőket jelenti: Az orosz hadsereg, amely Smorgon előtt áll, rendkívül erős és Vüna-t nyerte. Ezt a hadsereget egyre jobban megerősítik. Hogyha harcra kerül a sor, ez most más körülmények közt fog letelni, mint a múlt év októberében. Ott, ahol a németek tavaly egy granátot kaptak, most százat várhatnak és ott, ahol negyszáz ember támadott, most negyezer orosz fog szembeállni a német védővonalakkal.

Bern. Pétervárról jelenti a Times: Altalában azt hiszik, hogy a nagy olvadás már csak két héttel tart és azután az egész fronton megindul az aktívítás.

LEGUTÁBBI.

Erkezett reggel 3 órakor.

London. A Labour Leader, a munkáspárt lapja fejtegeti, hogy Asquith beszéde a német követelőzéseket elutasította. Azt javasolja, hogy hívják össze a nemzetközi szocialista kongresszusi, valamennyi állam szocialista képviselőit, akik azután kormányaktól követelnék, hogy jelöljék meg háborús céljait. A bekezdés oszlopban így egyengethetnek az utat.

München. A katonai hírlap a katonai hírlapban közli, hogy Asquith beszéde kevésbé reményteljes, mint a tavalyi. Jelentékes ez. Most már nem beszélt Németország leigazításáról, megsemmisítéséről.

Athen. Április hetedikén óta bolgár-görög határon a német-bolgár és francia csapatok közt gyalogosági harcok vannak folytatásban. Rodhoros területén folyik a franciák és a németek közt a harc. A németek a területet és két szomszédos magaslátot el-

fogták. Gevegnei szakadatiánul iövik nehéz agyúkkal a Vardai balpartján levo francia hadiállásokat. Szarajevói egy repülőgépmegadás elpusztította a vasúti állomást és egy hadi anyaggal megrakott vonatot.

HIREK.

Egy hónapra ítelt gabonarejtegető házaspár.

Az Aradi Közlöny tájékoztatója.

Arad, április 12.

Pár hét előtt, amikor a pénzügyőrök megkezdtek az elrejtett gabona és liszt-készletek felderítését, feljelentés érkezett a rendőrségre Kelemen Mihály gáji jó módú gazdálkodó ellen. Amikor ugyanis a pénzügyőrök Kelemen Mihály házáat kutatták át, a padlásán hatvan métermázsa elrejtett búzát találtak, melyről hamarosan megállapították, hogy annak csak felét jelentették be. A pénzügyőrök zár alá helyezték a készletet.

Pár nap múlva utasítást kaptak arra, hogy a feleséges búzát utadják be. Ekkor azonban a zár alá vett búzából tizenkét métermázsa hiányzott. Ezt is bejelentették a rendőrségnek és most már ezért is és a be nem jelentett készletért is megindult Kelemen Mihály ellen az eljárás, melynek során beigazolódott, hogy a gazda felesége is mulasztást követett el. A készlet felét ugyanis ő jelentette be, mert férje ebben az időben katonai szolgálatot teljesített. A tizenkét métermázsa buza eltűnéséről már Kelemen volt a felelős, mert akkor a katonaságtól szabadságot kapott volt és itthon tartózkodott.

Ma tárgyalta ezt az ügyet Grunáz László dr. rendőrkapitány, a rendőri büntetőbírószék vezetője, aki a tanúk vallomásai alapján Kelemen Mihályt és feleséget egy-egy hónapra elzárásra és háromszáz—háromszáz korona pénzbüntetésre ítélte. Az ítéletet Kelemenek megtelebbeztek.

Új időszámítás május elsejétől.

(Egy órával visszalapoztatják az órákat.)

Tájékoztató tudósítás.

Budapest, április 12.

Budapestről jelentik: A magyar kormány képviselője, Horváth Károly miniszteri tanácsos, aki résztvett Berlinben az időreformra vonatkozó tanácskozáson, elvileg hozzájárult az időreformhoz való csatlakozáshoz. A tanácskozáson Németország képviselője eladta, hogy a reformot április 30-án éjjel 11 órakor lejtetik életbe azzal, hogy ebben az időpontban az órákat 12-re fogják előre igazítani. Viszont október 1-én éjjel 1 órakor az órákat 12 órára igazítják vissza és ezzel újból a mostani időbeosztás jut érvényre.

A reform, amelynek a végrehajtását tehát már elfogadják, úgy fog hatniuk végbemenni, hogy a kérdéses nap éjjelen 11 órakor minden rendes személy- és tehervonatnak az állomások valamelyikén kell majd tartózkodnia, ott a 12 órát megvárni. Külön vonatot, vagy nem rendes tehervonatot nem fognak indítani és az indított rendes vonatokat az új időbeosztással szemben egy órai tényleges késéssel fognak közlekedni. A májusi elseji menetrendet pedig csak 2-iken lejtetik életbe. A Balkán-vonatokat Belgrádtól Berlinig egy órai késéssel fognak járni.

Ebben az ügyben a magyar kormány már tartott tanácskozást és Berlinben úgy tudják,

hogy az itt hozott döntés a reform életbeállítását már el is határozza. Most a bolgár és a török vasutak hasonló intézkedésére nézve fognak megállapodni. Romániával pedig szintén külön diplomáciai tárgyalást kezdenek. A reformnak a világító anyaggal való takarékoskodás a célja, azonkívül, hogy az embereket a korai felekvéshez és a korai felkeléshez szoktatja. Német tudósok szerint ez az egy óra világító anyagban 80 millió marka megtakarítást jelent Németországra és 56 milliót a monarchiára nézve.

Az új időszámítás ügyében vasárnap már minisztertanács is volt és az új időszámítás minisztertanácsai határozat alapján, a kivételes intézkedéséről szóló törvényre támaszkodva, rendelettel lép életbe.

— **Szabad a telefon.** Ma délután Antzig János főispán azt az értesítést kapta illetékes helyről, hogy Budapest és Arad közt az interurban telefon forgalom április 13-ikától, tehát csütörtöktől kezdve szabadda van tevé. Arad város közigazgatási bizottságának legutóbbi ülésén Muek Lajos dr. előterjesztésével kapcsolatban a főispán kijelentette, hogy az elmúlt hetek egyikén már illetékes helyen a telefon felszabadítása ügyében tárgyalta. A főispán, a ki minden közügyet a legesmerésre méltóbb lelkiismeretességgel és jóakarattal támogat, igen nagy szolgálatot tett Arad közigazgatási, kereskedelmi és ipari életének. De különösen halára kötelezte a sajtót, amelynek egész szolgálatát egyszerre új éjttel tölti el a telefonforgalom szabadsága. Az Aradi Közlöny fővárosi és külföldi hírszolgálatosa természetesen ezután bővebb és kimerítőbb lesz, ami legelső rendű hírszolgálatnak most már alaposabb kinasztálásával valik lehetővé.

— **Kitüntetés.** A király Forgács Andor 81. honvédelmi miniszternek, ezredsegédvezető az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartása elismeréséül a signum laudis-sal tüntette ki.

— **Holland katonák a háború ellen.** Amsterdamról jelentik: A Telegraph jelentése szerint Leydenben ma reggel három század katona megtagadta az engedelmességet és nem akartak kivonulni. Őket azt mondták, hogy a legényesség keves szabadságot kap. Vegyi megis kivonultak gyakorlatra, de huszat közülük letartóztat-tak.

— **Az élő sertés árának maximalása.** Ma tartott közgyűléséből Arad város törvényhatósági bizottsága iratokat intézett a kormányhoz és kéri, hogy az élő sertés árát maximalálja, mert minden más intézkedés illuzorius, a közönség addig zsirhoz és húshoz nem jut, míg az élő állat a legértelenebb spekuláció tárgya.

— **Záróra és adóelengedés.** Az aradi vendéglősök és kávéosok elhatározták, hogy az aradi pénzügyigazgatóságtól testületileg kéri fogják a folyó évre kivetett adójuk leírását, illetve leszállítást. Kérésüket azzal idokolják, hogy az adót helyisegeik régi forgalma után velették ki, pedig azt a záróra-rendelet alapján megcsappantotta.

FOG- tőmések, aranyból, platína, arany és ezüst, amalgamból és a legújabb színével azonos porcellánból.

FOG- koronák, hídak, egész fogsorok szájpadiás nélkül aranyból, platínából vagy porcellánból.

FOG- hőkiváltások, fogak fehérítése és hibás fogsorok átállítása, valamint javítása.

FOGHUZAS. Tizenhét éves fogtechnikai gyakorlatom, amely idő alatt Berlin, Lipsce, Brüsszel és Londonban, nemkülönben Amerikában a leghíresebb fogspeciálistáknál mint mesters munkódtam, továbbá tekintve azt, hogy műtermem a mai kor legelőkeltebb műszereivel van felszerelve, elég garanciát nyújtok, hogy még a legkényesebb esetekben is a legteljesebb mértékben megfelelhessek. **JACOBI GYULA** vizsg. fogtechnikus Szabadság-tér 4. Bejárat Eötvös-utca 17. Telefon 10-11. szám.

a tűz halottja. A neve **Uiner Gábor**, hatvanegy éves vállalkozó, aki telegen, gyenge ember volt. Mikor a tűz kiütött, rémülten szaladtak be a sütődébe azsal a hírrel, hogy ég a ház. A sütőde munkásai kihozták az udvarra, de az öreg Uiner a hír hallattára megtántorodott és arccal a földre bukott, s mire észrevették, száján véres tajték üt, hörgött és pár perc múlva meghalt. A közelben orvosi látogatáson volt **Lakatos Izsó dr.-t** hívták, hogy segélyben részesítse, de már késő volt. Lakatos dr. megállapította, hogy az öreg ember halálát **szívizézhűdés** okozta, melyet ijedségekben kapott.

A tűz okozta kár körülbelül ötszáz korona. Hogy hogyan keletkezett a tűz, azt eddig nem sikerült megállapítani. Azon az oldalon ütött ki a tűz, ahol a pászkagyár van s így nem lehetetlen, hogy a gyár kéménye gyújtotta meg a környező épületeket.

A leégett háznak, mint említettük, hat lakása volt, melyben mintegy tizszáz laktak. A kiakoltatás a legnagyobb rendben történt és a lakóknak homjait a közelben levő udvarokban helyezték el, a hajléktalanul maradt lakók pedig a szomszédoknál kaptak szállást.

Evekkel ezelőtt az Óvár-utca 5. számú házában is, mely szintén Löwenstein Vilmos tulajdonsága, tűz ütött ki. Akkor is pászkagyár volt itt és ugyan ilyen időben, pászkagyár gyújtott ki maga a gyár. Ennek is, hasonlóan a maihoz, volt egy áldozata. Löwenstein leánya ijedségekben szívizézhűdést kapott és hirtelen meghalt.

TANÜGY.

(—) A városi kereskedelmi iskolák felügyelő bizottságai. A belügyminiszter leiratának megtefeőben átdogozta a tanács a felső kereskedelmi tíu- és leányiskola felügyelő bizottságának szervezeti szabályzatát. A két tanintézet teljesen külön álló vezetés és ellenőrzés alá kerül. A felügyelő bizottságoknak az iskolák belső életére vonatkozó határozatai a jövőben csak a főigazgató előzetes hozzájárulása után hajthatók végre. A törvényhatósági bizottság ma tartott közgyűlésén elfogadta az új szabályzatot és felterjeszti a miniszterhez jóváhagyás céljából.

NEMZETI SZÍNHÁZ

Csütörtök, 1918. évi április 18-án:

B. Bortot.

B. Bortot.

Fehér felhő.

Mirákulum 1 felvonásban.

Kezdete este fél 8 órakor.

Feladás szerkesztő:

Rudnyánszky Endre.

NYILTTÉR.

**Téli ruhaneműek
nyári gondozását
elvállalja**

Beregszászy L. szücs
Deák Ferenc-utca 32. 1917

Helybeli és vidéki
**kiskereskedők,
kantinosok,
piaci árusok**

és más
vizontelárusítók
sz. figyelmébe ajánlom, hogy

noteszek, különböző színű
mappa-levélpapírok, fényes és matt katonai,
valamint brom-levelezőlapok, páros és virágos
aranyozott levelezőlapok, olcsó háborus
imakönyvek, cigaretta-hüvelyek, cigaretta-papírok, írónok, elemi
isk. irkák, 100—100-as

levélpapírok, vajcsomagoló papírok, író tollak, tömeglevélpapírok, mindenféle csomagoló papírok, makulatura, tábori dobozok és ládikák, stb.
papírnagykereskedésben
állandóan nagy mennyiségben és igen olcsó árakon kaphatók. Vidéki megrendelések is pontosan intéz-
tetnek el

Kerpel Izsó
papírnagykereskedése
Aradon, Andrássy-tér 20.
Telefon 385. szám. 2821

Schildkraut:
Bölcsődal.

Használt ólom
megvételre kerestetik.

A védjegy.

„MODIANO CLUBSPECIALITÉ szivarkahüvelyek.”

Figyelmeztetés!

Minthogy hasonló megjelölésű hüvelyek kerültek forgalomba, tisztelettel figyelmeztetem a cigarettázó urakat, hogy a Modiano-féle Clubspecialité hüvelydobozokon mindig rajta a „védjegy”:
az újságot olvasó és cigarettázó ur. — Kapható minden jobb tőzsdében.

Halász Ferenc

a Modiano-gyár vezérképviselője.

DEAFF

varrógépek

műhímezésre és ipari célokra, utólérhetetlen tartósságuk, könnyű, zajtalan járás.

Waffenrad kerékpárok, Iró-angyal védjegyes és Columbia gramophonok, legújabb felvételű Király Ernő lemezek kizárólag

Hammer Vilmos

műszerésznél kaphatók

Arad, Szabadság-tér 5-6.
Telefon szám 26.

56/1916. végrh. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.c. 103. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az aradi kir. járásbírósnak 12388-1915. számú végzése következtében dr. Tamásán Livius ügyvéd által képviselt Transilvania ált. kölcs. bizt. bank javára, 200 kor. 40 fill. s jár. erejéig 1915. évi december hó 8-ikán foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 1900 koránára becsült következő lugóságok, n. m.: egy pej kanca, celkövel, egy fekete kanca stb. nyilvános arverésen eladatnak.

Mely arverésnek a klajenői kir. járásbírósnak 1915-ik évi Pk. 4608/2. számú végzése folytán 200 kor. 40 fill. tőke után 1915. évi augusztus hó 1. napjától járó 6% kamattal, és eddig összesen 77 kor. 30 fillér-

ben bíróság már megállapított költségek erejéig, S-éudvaron leendő megtartására, 1916. évi április hó 18-ik napjának délutáni 3 óra határ-időül kiúszik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.c. 107 és 103 §-ai értelmében készpénz-fizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetében becsáron aul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárveresendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen arverés az 1881. évi LX. t.c. 120 §-a értelmében csak javára is rendeztetik.

Kelt Kisjenőn, 1916. évi április hó 7. napján.

Bajassa,
1946. kir. bírósági végrehajtó.

Felhívom a burgonya nagykereskedő urakat, Vörös Kereszt kórházakat, katonai fogolytáborokat, katonai ételmezési raktárakat, hawaggonatételenként jó, egészséges

ételburgonyát

diét méltányos áron, ma- és gyar felső állomásról, vagy 3 napi előzetes rendelés mellett Aradon, ugyancsak vöröshagymát, szalonát és egyéb hüvelyes veleményeket Ohajtanak venni, forduljanak bizalommal hozzám.

Egyben felhívom a szeszgyárosok és hízaladók figyelmét arra, hogy jömnőségű szesz és hízaló burgonyát is szállítok és a szállítást személyesen eszközölöm. — Azonkívül értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy minden csütörtökön és pénteken **éle hál** kapható.

Vidéki megbízások legpontosabban eszközöltemez.

Lutwák József
Asztalos Sándor-u. 8. 871

248-1916. g. sz.

Verseny tárgyalási hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a járványkórház kibővítésével kapcsolatosan a szükséges kövezés, csatornázás és falkerítés készítésére, a törvényhatósági bizottság jóváhagyásától feltétellezeten f. é. május hó 1-én d. e. 10 órakor zárt írásbeli versenytárgyalást tart a munkák következő csoportosítása mellett:

I. Téglafal kerítés készítése.

II. Kövezés és csapadék viz csatorna készítése.

1. A versenytárgyaláson minden hazai iparos részt vehet, ki ipari gyakorlatára engedéllyel bír. Azon pályázók, kik a szóban forgó munkákat teljesítésére hatósági engedéllyel nem bírnak, kötelesek ajánlatukban oly képesítéssel bíró megbízottat megnevezni és képesítését oknyilag igazolni. Azon ajánlattevők, kik Arad sz. kir. város közönségevel üzleti összekötetésben nem állottak, tartoznak megbízhatóságukat azon kereskedelmi és iparkamara bizonyítványával igazolni, melyhez vállalatuk telepe tartozik.

2. Az ajánlatok pecséttel lezárt borítékban egy koronás bélyeggel ellátva a fenti nap délelőtt 10 órájáig a h. polkarmesterhez nyújtandók be. Az elkésztett, vagy szabálytalan ajánlatok nem vétetnek figyelembe. Ajánlat tehető minden csoportra külön-külön, vagy együttesen a két csoportra.

3. Az ajánlati költségvetési ürlap és a tervmásolatok 1 koronáért a városi mérnöki hivatalban megszerezhetők. Az ajánlatok a végösszegnek számokkal és szavakkal való pontos feltüntetésével adandók be.

4. Az ajánlatokhoz 5 százalékos bányompénznek a városi pénztárba való letételeit igazoló nyugta csatolandó.

5. A felhasználandó anyagok kizárólag hazai gyártmányuak legyenek.

6. A munkát elnyerő vállalkozó tartozik biztosítékát 10%-ra kiegészíteni.

7. A város fenntartja magának ama jogát, hogy a beérkezett ajánlatok közül az árakra való tekintet nélkül szabadon választhat.

8. Az ajánlattevők ajánlataikkal a végleges döntéskor kötelezettségben maradnak.

9. Az ajánlatban világosan és határozottan kitéendő, hogy ajánlattevő a feltételeket ismeri és elfogadja.

10. A versenytárgyalás a fenti napon az ajánlatok felbontásával

vezei kezdetét. Az ajánlatok felbontásánál az ajánlattevők, vagy igazolt képviselői jelen lehetnek.

11. Az ajánlatok felett Arad sz. kir. város törvényhatósága döpt.

12. Táviratlag beadott ajánlatok és pótajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Arad, 1916. április hó 10-én.

A gazdasági szék.

A főter legforgalmasabb helyén

Andrássy-tér 8. számú

házban egy kisebb

üzlethelyiség

azonnalra

k i a d ó.

Bővebbet az „Aradi Közlöny” kiadó-hivatalában, József főherceg-ut 22.

286-1916. g. sz.

Hirdetmény.

Felhívjuk a marhatartó gazdákat, hogy legelőre bocsájtandó marhákat, lovakat és juhokat április hó 15-étől kezdve

1. a Belváros, Sarkad, Erz-ébet-város és Ujtelepen lakók a karnási hivatalban a városi házában,

2. a Sága és Gájban lakók a gáji alkaptánynál a legelőre való bocsájtathatás céljából jelentsek be.

A legeltetési díj a beiratás alkalmával fizetendő le.

A gazdasági szék.

Rum — likőr

essentiák és compositiókban

állandó nagy raktár.

Saját védjegyzett „Rumarom”
50 filléres üvegekben, mely 2 liter finom tearum készítéséhez elegendő, mindenütt kapható. 502

Nagyban kapható:

Szemző Armin

áruügynökségénél, Arad. Telefon 592.

Szőlősgazdák figyelmébe!

Ajánljuk alantli szőlő gazdasági cikkeinket:

VINACID

kitűnő kékkő pótló szer, peronospora ellen a szokásos permetezésre.

Kristály kén-só,
lével peronospora és oidium ellen, — a permetező lében oldva, nagy sikerrel használják.

Antisporin,
fürt peronospora és oidium ellen, biztos hatású. A gümölcsök permetezésére fusciladium és egyéb gomba betegségek ellen is a legjobban bevált szer.

Kénmáj,
fürt peronospora ellen, permetezésre sok helyen használják.

Kafia la. mayunga

szép fehér hosszú szálú, erős minőség.

Megrendelések gyorsan és a legpontosabban teljesítetnek, mindenkor a legjutányosabb napi árakat számítjuk. 1917

VOJTEK és WEISZ, ARAD

szőlőgazdasági cikkek szaküzlete.

Sürgöny-cím: Vojtek és Weisz Arad. Telefon szám 147.

Apró hirdetések.

Tudnivaló az apróhirdetésekről:

As apróhirdetések díja a szám száma szerint számíttatik. Minden szó 8 fillér. Vastagabb betűkkel 12 fillér.
Vastagabb betűkkel kívánt szavak aláhúzással jelzendők.
A legkisebb hirdetés 80 fillér.
Az apróhirdetések előre fizetendők.
A hirdetések délután 4,8 óráig vétetnek tel.

A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa.

LEVELEZÉS.

Határozottan
csinos, fess és igen intelligens 32 éves, korrekt ösvégy urind, igen jómódu független talpig uriember magindó ismeretségét keresi. Leveletet csakis teljes címmei a kiadó hivatal továbbít „Mira” jellege alatt
1947

ALKALMAZÁST KERES.

Deutsches Fraulein
sucht Stelle in ihrem Hause. Adresse in der Administration. 1951

Középkorú
magános nő, ki a háztartás vezetését vállalja, ajánlkozik házaspárhoz. Cím a kiadóban 1952

Idősebb
magános urnóhoz, vagy gyermek mellé helyben, esetleg vidékre ajánlkozik fiatal tisztviselő ösvégye. Cím Tuchen Ferdinándné, Világos. 1918

Előrendő vasalonő
uril házakhoz ajánlkozik. Cím Czernovits Péter-utca 5. 1918

ALKALMAZÁST NYER.

Házvezetőnő
kerestetik ki a főzésben perfek. Cím Postahivatal, Mezőkovács-háza 1950

Nyomdász-tanulónak
felvétetik két fia, kik a 14. évet betöltötték és legalább 6 osztályt végeztek. Bővebbet a kiadóhivatalban.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Matt tölgyfa hálószoba
teljes berendezés és egy 8 ajtós előszoba szekrény eladó. Kiszébet királyné-körút 87. 1. em. ajtó 9. 1948

Cirok seprő
kapható Färber Lajos fűszerkereskedésében. 1829

Modern, finom és olcsó
levélpapírost Pichlernél Szabadság-tér 1. kaphat. 611

Heringet
ajánl: Färber Lajos Arad. 1921
Tojásos tarhonya
kapható Färber Lajos fűszerkereskedésében. 1921

„Jen“
az ideális fehér vászon és antilop elpóttissítók szex. Kis üveg 80 fill., nagy üveg 1 K. 10 fillér, kapható kizárólag a Olpóttissítókban. 181

Málsaszörp
kapható, Färber Lajos fűszerkereskedésében. 1920

Eladó
két keveset használt lovassági nyereg, felszereléssel együtt. Bóler Ignác ruhakereskedő Arad, Szent-Pál-utca 12. szám. 229

Borszál
száraz szilva kapható, Färber Lajos fűszerkereskedésében. 1918

Uj butorhitel!
Butorok a legjobb kivitelben kaphatók, hitképes egyéneknek kölcsön és részletfizetésre szállítok Garai Károly bei. cég butorüzletében Aradon, Asztalos Sándor-utca 5. sz. 918

INGATLAN.

Uri lakásból álló
magános ház eladó. Cím a kiadóhivatalban. 1948

Lakást keresnek

Lakást keresek
2 tágas vagy 3 közép nagyságú szobával, fürdőszobával, összes mellék helyiségekkel, lehetőleg kertes házában, április 15-ig. Cím a kiadóhivatalban. 1914

Lakás kapható

Három utcal,
4 udvari szobából álló lakás Andrassy-tér 8. sz. alatt május 1-re kiadó. Bővebbet a házmesternél.

3 szoba
fürdőszobával, május 1-re és má helynek vagy raktárnak alkalmas helyiség azonnaira kiadó Lovardas-utca 1., Attila-tér sarok. 1008

Attila-térre néző
kétszobás utcal lakás május 1-re kiadó. Lovardas-utca 1. sz. 1771

Andrassy-tér 8. sz.
alatt egy 1. emeleti utcal lakás, mely irodának, vagy üzlet célra igen alkalmas, azonnaira kiadó. Bővebbet a házmesternél.

KÜLÖNFÉLE

Fuvarozást
elvéall Herbetain G., Árpád-tér 4. Telefon 261. 1896

Boksa Péter
kőműves elvéall javítást, meszelést, nedves falak rendbe hozását. Sparheltot kenyérsütéshez igazit. Mihály-utca 64. 1808

As Anusol
aranyér kupokat mindenben pótolják a Haemorholdal kupok, azonos összetételük folytán hatásuk is teljesen azonos, ára 8 korona. Földes gyógyszerár, Hehs gyógyszerár Arad. 18

Helacit.
A legértelméletteljebb arcszépítő és finomító. Lassú, lényes, száraz, atkás (mitesseres) arcot naponta ahányssor szükség, gyapotra üntött folyadékkal megtöröljük. Az arc rögtön csodás szép les, mintha valami mesés lehellet finomságu harmattal volna bevonva. Az atkák pár nap alatt elmúlnak. Ara 1 korona. Dr. Földes és Hehs piperezappan és vegyészeti pyára Aradon. Tü mellett ne használjuk. 18

Menthol sóborszesz.
Tiszta, egészséges, samatos, erősítő, edző, hűsítő, frissítő, fertőtlenítő és fájdalomnyhító háziszser. Ara 50 fillér és 1 korona. Hehs gyógyszerár, Földes gyógyszerár. 12

Kereskedők és viszont-eladók figyelmébe!
Husvéti képeclapok
nagyban és kisban a legolcsóbb árban kaphatók
Mandl I.
papkereskedésében Arad, Hótvös-utca 12. szám. 1949

Apróhirdetések
az „Aradi Közlöny” részére vétetnek a Messenger-boy irókban Deák Ferenc-utca 8. Ugrat kapható az Aradi Közlöny.

Matteine-féle patkány- és egérintő

új eljárás szerint.
Patkány- és egérintőszhoz a legúj patkány- és egérintősz-használat. A XX. század legmagasabb hatóbb patkány- és egérintőszára, csak patkányt és egéret tö meg, emberre vagy állatra nem veszélyes, tehát mindenütt alkalmazható.
A patkány- és egérintősz használati ára:
1 kis adag 2-300 patkányirtására 6 K.
1 nagy adag 3-600 patkányirtására 12 K.
„Matteine”
vegyészeti laboratorium
Arad, Boros Beni-tér 1. szám.
Telefon 10-45.

Aranyat és Ezüstöt

legmagasabb áron vesz, vagy becsereji; ugyszintén régiségeket vesz és elad.
Losonczi Lajos
órá és ékszerész üzlete
ARAD, Szabadság-tér.
Telefon 944.

A szájuereg
torokbetegséget
bacillusok előlésénél, amely különösen gyermekeknél rendkívül fontossággal bír, mint feltűnően hatásos szex, sohalmes alkalmazható. **Formodor tabletták.**
Egy üveg 50 tablettával, 2 korona 50 fillér.

Dyöngyfűhér fogakat
nyarunk a
Doré fogpaszta
használatával. Nem habó! A szájuereget desinficálja, utónc igen kellemes. Ara egy porcellánszelencének 60 fillér.

Fejkorpát
leggyorsabban megszünteti az eddig egyedül ilyen szex, a VB. lágíró „Krovil” korpátkezős.
Ara egy tégelynek 2 korona.

Fenti szerek kizárólagos készítője és egyedül nagy raktára:
HAJÓS ÁRPÁD
gyógyszertára Arad, Andrassy-tér 22. sz. (Megyeháza szembén.)